

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA
STUDENTEXAMENSAMNDEN

VIERASKIELISET KOKELAAT

Ylioppilastutkintolautakunnan määräys rehtoreille ja opettajille

26.8.2016

Määräys sisältää ylioppilastutkinnon järjestämisestä annettuun lakiin perustuvaa tekstiä, lautakunnan määräyksiä ja lautakunnan ohjeita.

Tekstissä olevat pykälämerkinnät viittaavat ylioppilastutkinnon järjestämisestä annettuun lakiin (672/2005).

Määräys koskee ensimmäisen kerran syksyn 2016 ylioppilastutkinnon toimeenpanoa.

1	VIERASKIELISET KOKELAAT	1
2	SELVITYS VIERASKIELISYYDESTÄ	1
3	VIERASKIELISYYDEN VAIKUTUS ARVOSANAAN	2
4	KOESUORITUSTEN ARVOSTELU LUKIOSSA JA YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNNASSA	3

1 VIERASKIELISET KOKELAAT

Jos ylioppilaskokelaan äidinkieli on muu kuin se kieli, jolla hän suorittaa ylioppilastutkinnon tai erillisen kokeen, tai äidinkieli on muu kuin se kieli, jolla hän suorittaa äidinkielen kokeen, taikka kokelaan koesuoritusta on heikentänyt jokin muu erityisen painava peruste, lautakunta voi ottaa tämän arvostelussa huomioon. (Laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä 672/2005, 8 §)

Jokin muu erityisen painava peruste on esimerkiksi se, että kokelas on käynyt pitkään koulua ulkomailla.

Vieraskieliseksi voidaan katsoa myös syntymäkuuro tai varhaislapsuudessa kuuroutunut kokelas.

2 SELVITYS VIERASKIELISYYDESTÄ

Jos kokelas on vieraskielinen ja hän haluaa, että tämä otetaan huomioon arvostelussa, lukion tulee toimittaa lautakuntaan selvitys vieraskielisyydestä. Selvitys tulee kirjoittaa lautakunnan laatimaan lomakkeeseen, joka löytyy lautakunnan sähköisestä asiointipalvelusta. Selvitys toimii puoltolauseena, mutta haluttaessa siihen voi liittää lisäselvityksiä vieraskielisyyden asteesta tai vieraskielisyyden vaikutuksesta kokelaan koulumenestykseen.

Rehtori, erityisopettaja, opinto-ohjaaja tai muu rehtorin nimeämä käsittelijä täyttää lomakkeen kokelaan kanssa sähköisessä asiointipalvelussa. Vieraskielisyys selvityksestä tulee käydä ilmi, millä perusteilla kokelaan voidaan katsoa olevan vieraskielinen. Lisäksi sen tulee sisältää äidinkielen opettajan tai suomi toisena kielenä -opettajan sekä jonkin reaaliaineen opettajan arvio siitä, missä määrin vieraskielisyys on vaikuttanut kokelaan koulumenestykseen. Lomakkeen käsittelijä pyytää arviot opettajilta lautakunnan sähköisen asiointipalvelun kautta.

Jos lautakunnan sähköistä asiointipalvelua ei voida käyttää, selvitys vieraskielisyydestä on kirjoitettava lautakunnan laatimaan, selvityksen kirjoittamishetkellä voimassa olevaan paperiseen lomakkeeseen, joka löytyy lautakunnan verkkosivuilta www.ylioppilastutkinto.fi. Arvioinnin yhteismitallisuuden ja kokelaan oikeusturvan vuoksi on tärkeää, että selvityslomakkeeseen merkitään kaikki pyydetyt tiedot. Selvityslomakkeessa on oltava rehtorin, arvion antaneiden opettajien ja kokelaan allekirjoitus.

Lukio toimittaa selvityksen vieraskielisyydestä lautakuntaan kokelaan osallistuessa ensimmäisen kerran ylioppilastutkintoon. Selvitys toimitetaan kevään tutkinnon osalta viimeistään 23. marraskuuta ja syksyn tutkinnon osalta viimeistään 23. huhtikuuta. Selvitys vieraskielisyydestä otetaan huomioon joka kerta kokelaan osallistuessa tutkinnon kokeisiin, myös silloin, kun kokelas osallistuu tutkintoon myöhemmin kokeen uusijana tai tutkinnon täydentäjänä.

Sähköisen asiointipalvelun kautta toimitetuista selvityslomakkeista ei pidä lähettää paperi-

kopioita lautakunnalle.

Lukion on syytä ottaa jäljennökset paperisista selvityslomakkeista ennen niiden lähettämistä lautakuntaan mahdollista myöhempää tarvetta varten.

3 VIERASKIELISYYDEN VAIKUTUS ARVOSANAAN

Lautakunta käy läpi vieraskielisyydestä lähetetyt selvitykset ja tarkistaa tulosten valmistuttua vieraskielisten kokelaiden saamat arvosanat. Kokelaan ylioppilastutkinnon kokeesta saamaa pistemäärää ei koroteta vieraskielisyys selvityksen perusteella. Arvosanan nostamista harkittaessa otetaan huomioon kokelaan arvioitu vieraskielisyyden aste sekä hänen saamansa pistemäärän ja seuraavan arvosanan alarajan välinen piste-ero. Arvosanamuuotos on mahdollinen yhdessä kokeessa, mutta vain silloin, kun pistemäärä on riittävän lähellä ylemmää arvosanaa. Korotus voidaan myöhemmin siirtää toiseen kokeeseen, jos se on kokelaan edun mukaista tai jos kokelas sitä itse toivoo.

Ylioppilastutkintolautakunta luokittelee vieraskielisyyden aiheuttamat vaikeudet neliportaisella asteikolla:

- ei vaikeuksia
- lieviä vaikeuksia
- selviä vaikeuksia, tutkintokielen taito silti kohtalainen
- vakavia vaikeuksia.

Lautakunnan päätöksen mukaan voidaan kokelaan lopullinen arvosana nostaa vieraskielisyyden perusteella, jos kokelaan saaman pistemäärän ja seuraavan arvosanan alarajan välinen piste-ero on enintään taulukossa esitetyn mukainen:

Vieraskielisyyden aiheuttamat vaikeudet	lieviä vaikeuksia	selviä vaikeuksia	vakavia vaikeuksia
suomen ja ruotsin äidinkielen kokeessa	1 p.	2 p.	4 p.
suomi ja ruotsi toisena kielenä –kokeessa	2 p.	5 p.	7 p.
saamen äidinkielen kokeessa	1 p.	1 p.	2 p.
toisen kotimaisen kielen kokeessa	3 p.	6 p.	9 p.
vieraan kielen kokeessa	3 p.	6 p.	9 p.
portugalin, latinan ja saamen kokeissa	2 p.	4 p.	6 p.
matematiikan kokeessa	1 p.	2 p.	4 p.
reaaliaineen kokeessa	1 p.	2 p.	4 p.

Arvosanan nostoa harkittaessa pidetään improbatuur-arvosanan rajaa yleensä ensisijaisena.

Selvitys vieraskielisyydestä käsitellään lautakunnassa joka kerta, kun kokelas osallistuu tutkinnon kokeisiin. Selvitys on vaikuttanut arvosanaan, jos arvosana on korkeampi kuin pistemäärä edellyttäisi. Tuloluettelossa vieraskielisyyselvityksen käsittelyn merkinä on sana "vieraskielisyyselvitys" kokelaan nimen alla. Jos arvosana on korotettu, muutoksen merkinä on sana "korotettu" kyseisen kokeen kohdalla. Epäselvissä tapauksissa kannattaa tulosten saapumisen jälkeen ottaa yhteyttä lautakuntaan.

Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, ei saa hakea muutosta valittamalla. (L 672/2005, 13 §)

4 KOESUORITUSTEN ARVOSTELU LUKIOSSA JA YLIOPPILAS- TUTKINTOLAUTAKUNNASSA

Opettajat ja lautakunnan sensorit arvostelevat vieraskielisten kokelaiden suoritukset ainekohtaisten arvosteluohjeiden mukaan. Opettaja ja lautakunnan sensori eivät ota vieraskielisyyttä huomioon arvostelussaan. Selvitystä vieraskielisyydestä ei liitetä koesuoritukseen.

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA

2016

SELVITYS VIERASKIELISYYDESTÄ

Täsmällisellä ylioppilastutkintolautakunnalle kokelaan osallistuessasi ensimmäisen kerran ylioppilastutkintoon. Lomakkeen kaikki kohdat pyydetään täyttämään.

Kokelaan henkilötiedot

kokelaan nimi	kokelaan nimi
kokelaan numero	henkilötunnus
kokelaan sukunimi	
kokelaan etunimet	
tutkimus aloitusajankohhta kesä/vuosi 20__	

vieraankielisten merkitty äidinkieli

luterin kirkon kielit

Kruunakäytö

Muualla kuin Suomessa

Suomessa

ikä vuodesta _____ vuoteen _____ yhteensä _____ v	ikä vuodesta _____ vuoteen _____ yhteensä _____ v
opetuskieli/-kielät	opetuskieli/-kielät

Kahden opettajan arvio kokelaan vieraskielisyyden vaikutuksesta koulunmenestykseen

Äidinkielen opettajan tai suomen toisena kielenä -opettajan sekä jonkin realisineen opettajan kuvaus siitä, millä tavalla kokelaan vieraskielisyys on koulunvaiheen aikana hankaluittautunut toisen opikokelaan ja vaikuttanut suoritukseen.

Äidinkielen opettajan tai suomen toisena kielenä -opettajan arvio

Opetuksen seurainen (x): ☐ ei vaikeuksia ☐ lieviä vaikeuksia ☐ selviä vaikeuksia ☐ vakavia vaikeuksia Luettavan oppimateriaalin ymmärtäminen (x): ☐ ei vaikeuksia ☐ lieviä vaikeuksia ☐ selviä vaikeuksia ☐ vakavia vaikeuksia	Tehtävien suorittamiseen kulunut aika (x): ☐ ei poikkeus muista opiskelijoista ☐ vasti vähän enemmän aikaa ☐ vasti selvästi enemmän aikaa ☐ vasti merkittävästi enemmän aikaa Suomenkieli kirjoittaminen (x): ☐ ei vaikeuksia ☐ lieviä vaikeuksia ☐ selviä vaikeuksia ☐ vakavia vaikeuksia
---	---

Realisineen opettajan arvio / realisineen:

Opetuksen seurainen (x): ☐ ei vaikeuksia ☐ lieviä vaikeuksia ☐ selviä vaikeuksia ☐ vakavia vaikeuksia Luettavan oppimateriaalin ymmärtäminen (x): ☐ ei vaikeuksia ☐ lieviä vaikeuksia ☐ selviä vaikeuksia ☐ vakavia vaikeuksia	Tehtävien suorittamiseen kulunut aika (x): ☐ ei poikkeus muista opiskelijoista ☐ vasti vähän enemmän aikaa ☐ vasti selvästi enemmän aikaa ☐ vasti merkittävästi enemmän aikaa Suomenkieli kirjoittaminen (x): ☐ ei vaikeuksia ☐ lieviä vaikeuksia ☐ selviä vaikeuksia ☐ vakavia vaikeuksia
---	---

Lisätietoja vieraskielisyyden vaikutuksesta koulumenestykseen

Päiväys _____

Lukion rehtorin allekirjoitus ja
ja nimen selvennös _____

Äidinkielen opettajan tai
suomi toisena kielenä -opettajan
allekirjoitus ja nimen selvennös _____

Reaaliaineen opettajan
allekirjoitus ja nimen selvennös _____

Kokelaan allekirjoitus ja
nimen selvennös _____

26.8.2016